

«فرهنگستان» از تداوم واکنش‌های دانشگاهی به حملات بی‌رحمانه رژیم صهیونیستی گزارش می‌دهد

فلسطین هنوز هم مساله دانشگاه‌هاست

رئیس دانشکدگان فرهنگ و تمدن دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:

ماموریت دانشکدگان بهبود شاخص کارآمدگی دانشجویان است

دیدارهای رضانی رهبر انقلاب با دانشجویان
در سال‌های گذشته نکات راهبردی مهمی داشته است

سوال‌های مهم پیرسید جواب‌های تاریخی بگیرید

رئیس دانشکدگان فرهنگ و تمدن دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهنگستان»:

ماموریت دانشکدگان بهبود شاخص کارآمدگی دانشجویان است

دانشکدگان‌ها بازوهای علمی تحقق شعار سال هستند

رایضا می‌کنند تا بتوانیم شاخص کارآمدگی به عنوان یک شاخص اساسی سنجش دانشگاه را رشد دهیم.»
در خصوص عرصه‌های واقعی محیط کار صحبت کنید. چطور می‌توان این عرصه‌ها را برای دانشجویان فراهم کرد؟

ایجاد دانشکده‌های موضوعی و مساله محور که با زمینه‌های واقعی محیط کار همسو هستند، مستلزم تطبیق آموزش با نیازهای جامعه و صنعت و پرورش مهارت‌های کارآفرینی است. در اینجا لازم است به چند نمونه از اقدامات برای تقویت مهارت‌های کارآفرینی که دانشگاه‌ها می‌توانند در دستور کار خود قرار دهند اشاره کنم. همکاری با جامعه و صنعت برای طراحی برنامه درسی که نیازهای صنعت را برآورده می‌کند یکی از این اقدامات است. همچنین طراحی دوره‌های کارآموزی، برنامه‌های مشارکتی و حضور در محیط‌های صنعتی و اجتماعی برای تقویت تجربه عملی دانشجویان باید پیگیری شود. راه‌اندازی و اجرای برنامه‌هایی با رویکرد مربیگری (منتورینگ) و فرصت‌های شبکه‌سازی با متخصصان صنعت پیگیری شود. تشویق همکاری بین‌رشته‌ای برای حل مشکلات واقعی نیز از اقدامات است که برای تقویت مهارت‌های کارآفرینی باید پیگیری شود. ضمن اینکه باید برنامه‌های درسی به‌طور مداوم به‌روز شوند تا دانشجویان با روندها و فناوری‌های در حال تحول صنعت همگام شوند.

دکتر طهرانچی به تقویت شاخص کارآمدگی دانشجویان هم اشاره کردند. این شاخص کارآمدگی مشخصاً یعنی چه و چطور می‌توان این شاخص را تقویت کرد؟

شاخص کارآمدگی دانشجویان برای حضور در محیط کار به شایستگی و توانمندی آنها در سازگاری و شکوفایی در محیط‌های حرفه‌ای اشاره دارد. تقویت این شاخص شامل تقویت مهارت‌های نرم، رفتار حرفه‌ای و توانایی آنها در جایابی مؤثر در محیط کار است. در پاسخ به بخش دوم سوال شما مبنی بر اینکه چگونه می‌توان این شاخص را تقویت کرد باید گفت تمام کردن آموزش تخصصی و مهارت حرفه‌ای و ایجاد ارتباط و پیوند نظام‌مند میان دانشگاه، صنعت و جامعه لازمه بهبود کارآمدگی دانشجویان همزمان با تحصیل است. برنامه‌های کارآموزی و تجربه کاری نیز باید مد نظر قرار گیرد. در واقع دانشجویان باید به شرکت در دوره‌های کارآموزی،

سارا زاهدی
محرک گروه دانشگاه

از شهریورماه سال گذشته ساختار دانشگاه آزاد با تشکیل دانشکدگان دگرگون شد و یک فضای جدید علمی در دانشگاه شکل گرفت. دانشکدگان‌ها در دانشگاه آزاد بر مبنای نظامنامه مدیریت دانشی دانشگاه شکل گرفتند؛ فلسفه اصلی تشکیل آنها هم حرکت در مسیر حکمرانی علم و ایجاد مرجعیت علمی است. البته دانشگاه پیش از این یک ساختار اجرایی و اداری محکم را برای اداره این نهاد علمی ایجاد کرده بود اما ساختار علمی آن نیازمند تغییراتی بود که با ایجاد این دانشکدگان این مهم نیز در دانشگاه اتفاق افتاد تا به منظور ایجاد هم‌افزایی علمی، ایجاد گروه‌های میان‌رشته‌ای مطابق با نیاز علمی و اجتماعی و ایفای نقش در حل مسائل محلی، ملی و منطقه‌ای کشور ساختار علمی و نظام علمی خود را برای بهره‌گیری بهتر از ظرفیت‌های علمی و تخصصی خود بازنمای کند. این دانشکدگان‌ها در سال جدید ماموریت مهمی را برعهده دارند که تقویت شاخص‌های کارآمدگی به منظور آماده کردن دانشجویان برای ورود به عرصه و محیط واقعی کار است. دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در پیام نوروزی خود در سال جدید تاکید کرده است که در سال ۱۴۰۳ باید دانشکده‌های موضوعی ایجاد شوند تا عرصه‌های واقعی محیط کار ایجاد و نسلی کارآفرین تربیت شوند که بی‌شک در توسعه پایدار کشور نقش مهمی را ایفا می‌کنند.

یکی از دانشکدگان‌های دانشگاه آزاد که امسال قرار است در این راستا نیز فعالیت کند با عنوان فرهنگ و تمدن، شناخته می‌شود که ذیل معاونت علوم انسانی و هنر قرار دارد. میثم چگین، رئیس دانشکدگان فرهنگ و تمدن است. گفت‌وگوی امروز ما با وی دو بخش دارد؛ بخش اول در خصوص ایجاد دانشکده‌های موضوعی و بخش دوم در خصوص ماموریت این دانشکدگان برای تحقق شعار سال است که در ادامه می‌خوانید.

ایجاد دانشکده‌های موضوعی مستلزم تطبیق آموزش با نیازهای جامعه است

دکتر طهرانچی در پیام نوروزی خود اشاره به دانشکده‌های موضوعی کرده و گفتند «در سال ۱۴۰۳ با ایجاد دانشکده‌های موضوعی همراه با عرصه‌های واقعی محیط کار می‌توانیم نسلی کارآفرین را تربیت کنیم که بی‌شک در توسعه پایدار کشور نقش مهمی

نظری و علمی که از دانشگاه فرامی‌گیرند، نگاه خلاقانه و انتقادی نسبت به مسائل جامعه و صنعت داشته باشند و برای این مسائل راه‌حل‌های کاربردی و عملی ارائه دهند. کارآمدگی دانشجویان ماموریتی است که دانشکدگان‌ها را به توجه ویژه به زمینه‌های کارآفرینی دانشجویان براساس فرصت‌های نهفته در رشته‌های مختلف دانشگاه هدایت می‌کند.

دغدغه تمام گروه‌های دانشجویی آینده‌شغلی این دانشجویان است

بنابراین تمام دانشکدگان برای بهبود شاخص کارآمدگی وظایفی را برعهده دارند.

هر یک از دانشکدگان‌های موجود در دانشگاه آزاد اسلامی، متولی بررسی مسائل آموزشی و پژوهشی تعدادی از گروه‌های آموزشی و رشته‌های تخصصی مربوطه هستند و تقویت ابعاد علمی و همچنین مهارتی دانشجویان که در نتیجه منجر به بهبود شاخص کارآمدگی دانشجویان می‌شود، جزء ماموریت‌های اساسی آنها به حساب می‌آید. این نوع نگاه به مسائل تخصصی و دغدغه کارآمدگی دانشجویان در رشته‌های مختلف، صرفاً در قالب نظام مساله محور دانشکدگانی معنا پیدا می‌کند و در حال حاضر دغدغه تمام گروه‌های دانشجویی، نگاه مجدد به وضعیت تخصصی دانشجویان هر رشته و آینده شغلی این دانشجویان است و تلاش می‌کنند از طریق بازنگری در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و درسی و همچنین ایجاد اندیشکده‌ها و سراسرای مهارتی، انعقاد تفاهنامه‌های هدفمند سازمان‌ها و دستگاه‌ها، برگزاری نشست‌های مساله محور با حضور اساتید هر رشته، برگزاری رویدادهای استازتایی با محوریت مسائل تخصصی، تأسیس مجله‌های گروهی و مساله محور و تألیف کتب درسی با رویکرد تقویت مهارت‌های کارآفرینی در دانشجویان، زمینه‌های لازم را برای این امر فراهم کنند.

دانشکدگان‌ها مصادیق مشارکت مردم را مورد مذاقه قرار دهند

به شعار امسال برسیم. مقام‌معمز رهبری امسال را سال جهش تولید با مشارکت مردم نام‌گذاری کردند. نقش دانشکدگان در تحقق شعار سال را چطور ارزیابی می‌کنید؟ چطور دانشکدگان می‌توانند به تقویت مشارکت مردم برای جهش تولید کمک کنند؟ برای تبیین نقش دانشکدگان در راستای تحقق

شعار سال باید جایگاه دو مفهوم مهم در ماموریت دانشکدگان‌ها، مورد بازبینی و تعریف دقیق قرار گیرند؛ یعنی مشارکت مردم و جهش تولید. اگر نهاد دانشگاه را پیشران توسعه کشور قلمداد کنیم و به جایگاه سرمایه‌های انسانی دانشگاه‌ها نگاه مجدد داشته باشیم، می‌بینیم که یکی از جنبه‌های مشارکت در پیشرفت همه‌جانبه کشور، تربیت نسلی است که این پرورش در گرو عملکرد صحیح نهاد دانشگاه خواهد بود. به عقیده بنده تمام دانشکدگان‌ها می‌توانند از منظر گروه‌های تخصصی خود، شعار سال را به نحوی معنا کنند که اقدامات لازم برای تحقق آن، در برنامه‌های سالانه آنها نمایان شود. چالشی که در این زمینه وجود دارد و تمام دانشکدگان‌ها باید تلاش کنند تا بر آن فائق آیند، محدود کردن مفهوم تولید به رشته‌های صنعتی و مدیریتی و اقتصادی است؛ چراکه تمام علوم اعم از علوم اجتماعی، علوم انسانی، علوم مهندسی و علوم پزشکی در پیشرفت با یکدیگر ارتباط پویا دارند و ضعف در هر یک از این علوم، باعث توسعه نامتوازن در آینده خواهد شد.

استفاده از واژه جهش به جای رشد نیز نشان دهنده این معنای مهم است که با رشد عادی، نمی‌توان عقب‌ماندگی‌های موجود در برخی از زمینه‌ها به خصوص در عرصه حکمرانی اقتصادی و صنعتی را جبران کرد. مساله دیگر تبیین مشارکت مردم است. همانگونه که می‌دانیم نظریات مختلفی در خصوص حکمرانی کشور وجود دارد که برخی از آنها بر نحوه ایفای نقش مؤثر مردم و مشارکت آنها در سازندگی تاکید دارند. از سوی دیگر تجربه عملی تمامی کشورها از جمله کشور ما در دولت‌های مختلف، به خوبی نشان داده است که هرچا مشارکت مردم در شناخت مسائل و برنامه‌ریزی و اجرای مخط‌مشی‌ها و همچنین ارزیابی سیاست‌ها دخالت داشته است، کشور به نتایج بهتری دست یافته است. بنابراین دانشکدگان‌ها می‌توانند به عنوان بازوهای علمی تحقق شعار سال، مصادیق مشارکت مردم را از عرصه‌های تخصصی مختلف مورد مذاقه قرار دهند و با رویکرد مساله محوری به ارائه سیاست‌نامه‌هایی بپردازند تا فرآیندهای حکمرانی کشور با مدل شبکه‌ای و مشارکتی اصلاح شوند و این مدل‌های کاربردی برای اقدام، در دستور کار دولت و مجلس قرار گیرند.

شما ریاست دانشکدگان فرهنگ و تمدن در معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد را برعهده دارید.

مشخص برنامه‌تان برای تحقق شعار سال در این دانشکدگان چیست؟

برنامه‌های دانشکدگان‌های علوم انسانی و علوم تربیتی در این زمینه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند؛ چراکه جلب مشارکت مردم نیازمند توجه ویژه به ابعاد جامعه‌شناختی و روانشناختی و فرهنگی و اقتصادی مشارکت است که همه این ابعاد در رشته‌های علوم انسانی مورد بحث قرار می‌گیرند و شاید در برخی موارد نیاز به بررسی ریشه‌های عدم اعتماد و عدم مشارکت احتمالی مردم در اداره کشور در آینده باشد. دانشکدگان فرهنگ و تمدن، متشکل از گروه‌های آموزشی تاریخ و باستان‌شناسی، جغرافیا، زبان و ادبیات فارسی، زبان و فرهنگ ملل، گردشگری و میراث و همچنین محیط زیست انسانی است. همه این گروه‌های تخصصی ضمن اینکه به ارائه برنامه‌های تمدن‌ساز توجه ویژه دارند، می‌توانند از منظر رشته‌های تخصصی خود، آسیب‌شناسی‌های قابل توجه و پیشنهاد‌های بسیار کارآمدی نسبت به اصلاح فرآیندهای حکمرانی خصوصاً در عرصه‌های اقتصادی معیشتی و تولید داشته باشند. همانگونه که در ابتدا عرض کردم نباید مفهوم تولید صرفاً در چهارچوب محیط‌های صنعتی معنا شود، چراکه تولید مفهومی اعم از تولید محصول و ارائه خدمات است و همانگونه که می‌دانید در کشور ما، بخش خدمات بیشترین سهم را در تولید ناخالص ملی داشته است. این موضوع اهمیت رشته‌های خدمت‌محور و فرهنگ‌ساز مانند گردشگری و زبان‌های فارسی و زبان‌های خارجی و تاریخ و باستان‌شناسی را که در دانشکدگان فرهنگ و تمدن وجود دارند دوچندان می‌سازد. از سوی دیگر رشته‌هایی مانند جغرافیا و محیط‌زیست در این دانشکدگان فعالیت می‌کنند که در مکان‌یابی و استقرار و هدایت بخش‌های تولیدی و صنعتی نقش ویژه‌ای ایفا می‌کنند. ما امیدوار هستیم با تعریف موضوعات پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها خصوصاً در رشته‌های ذکر شده که به ظرفیت جامعه‌شناختی و روانشناختی و اقتصادی برای جلب مشارکت مردم توجه بهتری دارند، نقش خود را در عرصه‌های پژوهشی و آموزشی ایفا کنیم. همچنین با حمایت از پژوهش‌های مساله محور و برگزاری نشست‌های تخصصی و کارسی‌های آزاداندیشی و ایجاد سراسرای مهارتی و بازنگری برنامه‌های درسی و مهارتی و ماموریت محور، در راستای تحقق شعار سال گام برداریم.